

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Kā iesniegt lietu tiesā**

Kā iesniegt lietu tiesā

Malta

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Jā, lai Maltā iesniegtu lietu, ir jānodod uz tiesu. Pieteikumu tiesā iesniedz un attiecīgo maksu samaksā advokāts (jurists) vai advokāta palīgs. Ja lieta ir jāiesniedz augstākā tiesā, persona, kura uzsāk tiesvedību, nodod zvērestu.

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Nē, lietu tiesā var iesniegt jebkurā laikā. Tomēr atbildētājam jebkurā tiesas procesa posmā ir tiesības atsaukties uz noilgumu.

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Personai, kura ierosina lietu, fiziski ir jābūt klāt tiesas zālē visās sēdēs. Personas prombūtnes gadījumā kā šīs personas pārstāvis darbojas advokāts vai advokāta palīgs (*legal procurator*). Ja persona neatrodas Maltā, tad Maltā norīko kuratoru, lai tiesas procesu būtu iespējams turpināt arī puses prombūtnes laikā.

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Lai gan Maltā ir tikai viena tiesas ēka, tajā atrodas vairākas tiesas, kuru jurisdikcija atšķiras atkarībā no lietas priekšmeta, pieteikuma iesniedzēja prasības vērtības un pieteikuma iesniedzēja dzīvesvietas. Maltas tiesu veidi ir šādi:

- Civiltiesā (Ģimenes lietu nodaļa) [*Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja)*] — izskata visas prasības saistībā ar ģimenēm, piemēram, laulāto atšķiršanas tiesvedības, laulību šķiršanu, uzturlīdzekļu jautājumus, paternitātes jautājumus un laulības atzīšanu par spēkā neesošu;
- Miertiesā (Gozo Ģimenes lietu nodaļa) [*Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Sezzjoni Familja)*] — tāpat kā a) apakšpunktā iepriekš, bet šajā tiesā vēršas personas, kuras vēlas ierosināt lietas pret personām, kas uzturas Gozo vai kuru parastā dzīvesvieta ir Gozo salā;
- Civiltiesas Pirmā palāta (Konstitucionālā tiesa) [*Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali)*] — izskata konstitucionāla rakstura lietas;
- Miertiesā (Malta) [*Qorti tal-Maġistrati (Malta)*] — izskata un izlemj skaidri civila rakstura lietas saistībā ar visām prasībām, kuru apmērs nepārsniedz 15 000 EUR un kuras tiek ierosinātas pret personām, kas uzturas vai kuru parastā dzīvesvieta ir kādā Maltas salas daļā, kā arī visas citas Maltas likumdošanā paredzētās prasības;
- Miertiesā (Gozo Vispārējās jurisdikcijas nodaļa) [*Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Inferjuri)*] — tāpat kā d) apakšpunktā iepriekš, taču šajā tiesā vēršas personas, kuras vēlas ierosināt lietu pret personu, kas uzturas Gozo vai kuras parastā dzīvesvieta ir Gozo salā. Tai pieder arī Civiltiesas vara tās Brīvprātīgās jurisdikcijas nodaļā;
- Civiltiesas Pirmā palāta [*Prim' Awla tal-Qorti Ċivili*] — izskata un izlemj skaidri civila rakstura lietas saistībā ar visām prasībām, kuru apmērs pārsniedz 15 000 EUR, kā arī visas lietas (ņemot vērā prasības vērtību), kuras ietver prasības par nekustamo īpašumu vai ar nekustamo īpašumu saistītiem atvieglojumiem, apgrūtinājumiem vai tiesībām, tostarp visas prasības par izlikšanu vai izraidīšanu no nekustamā īpašuma, gan pilsētas, gan lauku, ko trīs vai ir aizņēmušas personas, kuras uzturas vai kuru parastā dzīvesvieta ir šādas tiesas jurisdikcijas teritorijā;
- Miertiesā (Gozo) (augstākā jurisdikcija) (vispārīgā nodaļa) [*Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) Gurisdizzjoni Superjuri, Sezzjoni Ġenerali*] — tāpat kā f) apakšpunktā, taču šajā tiesā vēršas personas, kuras vēlas ierosināt lietu pret personu, kas uzturas Gozo vai kuras parastā dzīvesvieta ir Gozo salā;
- Civiltiesas Pirmā palāta tās Brīvprātīgās jurisdikcijas nodaļā [*Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, Ġurisdizzjoni Volontarja*] — šajā tiesā izskata ar strīdiem nesaistītus jautājumus, piemēram, slepena testamenta atklāšana, aizbildniecība un adopcija. Turklāt šī tiesa apstiprina noslēgtus līgumus vai dod atļauju līgumu slēgšanai. Tā arī apstiprina tādu noteikumu pieņemšanu, kurus saskaņā ar likumu bez iepriekšējas apstiprināšanas vai atļaujas saņemšanas nav atļauts pieņemt.

Līdztekus tiesām pastāv arī vairāki tribunāli. Maza apmēra prasību tribunāls (*Tribunal tal-Talbiet iż-Żgħar*) (izskata un izlemj visas prasības par naudas piedziņu, kuru apmērs nepārsniedz 5 000 EUR), Administratīvo aktu pārbaudes tribunāls (*Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva*) un Rūpniecības tribunāls (*Tribunal Industrijali*). Maltā pastāv arī Arbitrācijas centrs (*Centru tal-Arbitraġġ*), kas nodrošina pakalpojumus saistībā ar arbitražu. Maltas likumdošana paredz, ka noteiktos apstākļos puses ir spiestas doties uz šķīrējtiesu (obligātā šķīrējtiesa). Piemēram, strīdi, kas ir saistīti ar kopīpašumu un autotransporta satiksmi, ir obligātās šķīrējtiesas priekšmets.

Visas uzskaitītās tiesas ir pirmās instances tiesas un vispārējās piekritības tiesas. Tādējādi pārsūdzības par šo tiesu nolēmumiem var iesniegt Apelācijas tiesā (*Qorti tal-Appell*). Pārsūdzības par Maza apmēra prasību tribunālu nolēmumiem, Arbitrācijas centra vai miertiesu nolēmumiem ir jāiesniedz Apelācijas tiesā, tās zemākajā jurisdikcijā (ar vienu vadošo tiesnesi). Pārsūdzības par Civiltiesas Pirmās palātas nolēmumiem ir jāiesniedz Apelācijas tiesā, tās augstākajā jurisdikcijā (ar trim vadošajiem tiesnešiem). Pārsūdzības par Civiltiesas Pirmās palātas (Konstitucionālā jurisdikcija) nolēmumiem ir jāiesniedz Konstitucionālajā tiesā (*Qorti Kostituzzjonali*), bet pārsūdzības par Miertiesas nolēmumiem (Gozo), gan zemākajā, gan augstākajā jurisdikcijā, vienmēr ir jāiesniedz Apelācijas tiesā Maltā.

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Lūdzu, skatiet 4. punktā sniegto atbildi.

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Lai celtu prasību zemākstāvošajās tiesās, ir jāizmanto advokāta vai advokāta palīga pakalpojumi. Ja prasību cels augstākajā tiesā, ir jāizmanto gan advokāta, gan advokāta palīga pakalpojumi.

7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Tiesas kancelejā.

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Prasības pieteikumam jābūt rakstītam maltiešu valodā. Tas ir jāiesniedz rakstiskā formā, un advokātam vai advokāta palīgam tas ir jāiesniedz personiski. Var pieprasīt arī procesa norisi angļu valodā, ja kāda no pusēm ir ārzemnieks.

Maltā nepastāv iespēja iesniegt pieteikumu, nosūtot to e-pastā vai pa faksu.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Iesniedzot lietas Arbitrāžas centrā vai Maza apmēra prasību tribunālā, ir jāizpilda noteiktas veidlapas. Taču nav paredzētas veidlapas, kuras būtu jāaizpilda, lai uzsāktu tiesvedību mirtiesās vai Civiltiesas Pirmajā palātā. Ja prasību ceļ Civiltiesas Pirmajā palātā, pieteikumā ir jāietver:

a) paziņojums, kurā skaidrā un nepārprotamā veidā izklāstīta informācija par lietas priekšmetu, norādot to atsevišķos numurētos punktos, lai uzsvērtu prasību un paziņotu arī to, par kuriem faktiem pieteikuma iesniedzējs ir zinājis personīgi;

b) prasības iemesls;

c) prasība vai prasības, kas ir jānumurē; un

d) katrā ar zvērestu apliecinātā pieteikumā skaidrā un salasāmā formā tieši zem tiesas virsraksta jābūt drukātam šādam paziņojumam:

“Lai kurš būtu norādīts kā saņēmējs šajā ar zvērestu apliecinātajā pieteikumā, tas divdesmit (20) dienās no datuma, kad paziņojums tam ir iesniegts, t. i., no paziņojuma saņemšanas datuma, iesniedz ar zvērestu apliecinātu atbildi. Ja ar zvērestu apliecināta rakstiska atbilde saskaņā ar likumu netiks iesniegta paredzētajā laikā, tiesa izspriedīs lietu saskaņā ar likumu.”;

Tas ir paredzēts tās personas interesēs, kas saņem šo ar zvērestu apliecināto pieteikumu, lai tā varētu laicīgi konsultēties ar advokātu, kurš savukārt varētu iesniegt nepieciešamos dokumentus lietas izskatīšanas laikā.”;

e) dokumenti, kas varētu būt vajadzīgi prasības uzturēšanai, jāuzrāda kopā ar pieteikumu, kas apliecināts ar zvērestu;

f) ar zvērestu apliecinātu pieteikumu apliecina ar zvērestu reģistratoram vai advokāta palīgam, kas iecelts par zvērestu pieņēmēju saskaņā ar Rīkojumu par zvērestiem (79. nodaļa);

g) prasītājs kopā ar deklarāciju iesniedz arī to personu vārdus un uzvārdus, kurus viņš grasās izmantot kā lieciniekus, attiecībā uz katru norādot faktus un pierādījumus, kurus tas plāno apstiprināt, izmantojot viņu liecības;

h) pieteikumu izsūta atbildētājam.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, – kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Jā, kad pieteikums ir iesniegts, ir jāsamaksā attiecīgā maksa. Maksas apjoms atšķiras atkarībā no lietas veida un/vai prasības vērtības.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Jā, persona, kurai nav līdzekļu, var pieprasīt juridisko palīdzību. Lūgumu sniegt juridisko palīdzību izsaka ar pieteikumu Civiltiesas Pirmajā palātā. Lūgumu var izteikt arī mutiski juridiskās palīdzības advokātam. Lai tiktu piešķirta juridiskā palīdzība, ir jābūt izpildītiem noteiktiem kritērijiem, t. i., pieteikuma iesniedzējam ir jānodod zvērests sekretāram, bet gadījumā, kad lūgums ir izteikts mutiski, personai ir jānodod zvērests juridiskās palīdzības advokātam par to, ka:

a) tā uzskata, ka tai ir pamatots iemesls uzsākt tiesvedību vai aizstāvēt sevi tiesvedībā, turpināt dalību vai būt vienai no pusēm tiesvedībā;

b) izņemot tiesvedības priekšmetu, tai nepieder nekāda veida īpašums, kura neto vērtība ir 6 988,12 EUR apmērā, neiekļaujot ikdienas mājsaimniecības preces, kas ir uzskatāmas par pamatoti nepieciešamām pieteikuma iesniedzēja un tā ģimenes lietošanai, kā arī personas gada ienākumi nepārsniedz valsts minimālo algu, kas noteikta personām, kuras ir sasniegušas vismaz 18 gadu vecumu.

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

Kad pieteikums ir iesniegts, lieta tiek nodota izskatīšanai tiesā. Tiesa informē gan pieteicēju, gan atbildētāju par pirmās tiesas sēdes datumu (paziņojums par tiesas sēdi). To, vai ir noteikta lietas izskatīšana tiesas sēdē, ir iespējams pārbaudīt arī tiesu [tīmekļa vietnē](#). Pusēm netiek sniegts apstiprinājums, ka lieta ir pareizi iesniegta. Tomēr ir jāatzīmē, ka tiesas reģistrators nepieņems ar zvērestu apliecinātu pieteikumu, ja tas neatbilst 9. jautājumā uzskaitītajiem elementiem.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Pieteikuma iesniedzējam paziņo par tiesas sēdi. Nākamās sēdes datumu nosaka sēdes laikā. Daļu informācijas par lietu var iegūt tiesu [tīmekļa vietnē](#).

Lapa atjaunināta: 05/03/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.